

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS – 4101-04-04/2012
P/12/107

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 87, F +48 22 444 56 98
kps@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/107 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie przez administrację publiczną. Okres objęty kontrolą: 2010 - I połowa 2012
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Jadwiga Raczyńska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82573 z dnia 11.10.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Komenda Rejonowa Policji Warszawa VI, ul. Jagiellońska 51, 03-301 Warszawa, (zwana dalej Komendą lub KRP).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Sosnowski, Komendant Rejonowy Policji Warszawa VI. (dowód: akta kontroli str. 4-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Formułując pozytywną ocenę NIK uwzględniła prawidłową organizację pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział przedstawicieli KRP w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych, jak również pracę z rodzinami dotkniętymi przemocą.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast niedotrzymywania terminów przekazywania formularzy „Niebieska Karta” – A do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, a także nieprzestrzegania wymogów w zakresie dokumentowania czynności podejmowanych w związku z realizacją zadań związanych z przemocą w rodzinie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym współpraca z innymi instytucjami

Opis stanu faktycznego 1.1. W latach 2010 - I półrocze 2012 Komenda Rejonowa Policji Warszawa VI w związku z przeprowadzeniem 5.751 interwencji domowych prowadziła – w ramach procedury „Niebieskie Karty” (NK) – 639 sprawy związane z przemocą w rodzinie na terenie objętym działalnością Komendy w Warszawie, w Dzielnicach Praga-Północ, Targówek i Białołęka. Przemocą w rodzinie zostało dotkniętych 848 osób. Wobec 288

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

spośród 569 sprawców wszczęto postępowania przygotowawcze z art. 207 Kodeksu karnego² o znęcanie się fizyczne lub psychiczne.

W przypadku występowania ponownych przypadków przemocy w rodzinie kuratorzy złożyli w 2010 r. pięć wniosków w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności oraz dwa o wszczęcie umorzonego postępowania; w 2011 r. siedem wniosków w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności; w I półroczu 2012 r. jeden wniosek w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności.

(dowód: akta kontroli str. 157)

Po wejściu w życie w dniu 17 października 2011 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”³ („rozporządzenie NK”), w I półroczu 2012 r. nastąpił w porównaniu do I półrocza 2010 r. spadek ujawnionych przez Komendę przypadków związanych z przemocą w rodzinie, przy znacznie zwiększonej liczbie interwencji domowych. Liczba interwencji domowych wynosiła w tym okresie odpowiednio: 696 i 3.273, natomiast liczba wypełnionych formularzy NK spadła ze 136 do 105, tj. o 23%.

(dowód: akta kontroli str. 100-103)

Naczelnik Wydziału Prewencji (WP) KRP Warszawa VI, pełniący funkcję Koordynatora NK, wyjaśniając przyczyny spadku liczby wypełnionych NK, podał, że: *„Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 10 czerwca 2010 r. wprowadziła możliwość zakładania „Niebieskich Kart” przez inne podmioty niż Policja. Rozwiązanie takie spowodowało, iż niemal połowa wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy „Niebieskich Kart” sporządzana jest przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy. Przyjęte rozwiązanie skutkuje spadkiem wszczynanych procedur przez funkcjonariuszy policji”.*

(dowód: akta kontroli str. 159)

Kontrola interwencji domowych, w których stwierdzono stosowanie przemocy w rodzinie w wybranych okresach (17 interwencji z kwietnia 2010 r., 23 z grudnia 2010 r., 10 z kwietnia 2011 r., 11 z grudnia 2011 r. oraz 10 z marca 2012 r.) wykazała, że za każdym razem sporządzono NK.

(dowód: akta kontroli str. 160-161, 165)

W Komendzie terminowo sporządzano sprawozdania z podjętych przez Policję działań dotyczących procedury „Niebieskie Karty”. Sprawozdania za 2010 i 2011 rok oraz I półrocze 2012 roku, sporządzone zostały w formie elektronicznej (formularz Nr III/8) za okres półroczny, w wymaganym terminie do 10 stycznia i do 10 lipca.

(dowód: akta kontroli str. 104-125)

1.2. Zasady organizacji pracy Komendy w zakresie realizacji zadań dotyczących przemocy w rodzinie, pracy z rodzinami, w których występuje to zjawisko oraz współdziałania z innymi instytucjami zostały określone przez Komendanta Głównego Policji zarządzeniem Nr 162 z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”⁴. Zmieniono je wytycznymi Nr 2 KGP z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu postępowania policjantów podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty” („wytyczne Nr 2 KGP”).

Zakres działania Komendy określał *Regulamin Komendy Rejonowej Policji Warszawa VI* z dnia 9 marca 2010 r. W myśl postanowień Regulaminu do zadań Wydziału Prewencji

² Dz. U. nr 88, poz. 553.

³ Dz. U. Nr 209, poz. 1245.

⁴ Uchylone zarządzeniem Nr 1313 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 grudnia 2011 r. (Dz. Urz. KGP Nr 4, poz. 30).

Komendy Rejonowej Policji Warszawa VI (WP KRP) należała realizacja zadań w zakresie wynikającym z zadań służby prewencyjnej Policji oraz prowadzenie działań organizacyjnych, analitycznych, planistycznych i zapobiegawczych. Podległe KRP Komisariaty Policji Warszawa Białoleka i Targówek posiadały odrębne regulaminy⁵. Zadania wydziałów prewencji określono w podobny sposób, z tym że w regulaminie Komisariatu Warszawa Targówek wyodrębniono jako zadanie „*wdrażanie procedury postępowania policji w sytuacji przemocy w rodzinie oraz programu pomocy osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa*”.

Organizacja pracy Komendy w zakresie realizacji zadań dotyczących przemocy w rodzinie była zgodna z ww. uregulowaniami.

Komendant Rejonowy Policji Warszawa VI powołał również koordynatora odpowiedzialnego za realizację zadań wynikających z rozporządzenia NK⁶.

(dowód: akta kontroli str. 6-7, 8-41, 58-67)

1.3. W związku z porozumieniem nr 199/2011 z dnia 21 czerwca 2011 r. pomiędzy Prezydentem m.st. Warszawy a Komendantem Stołecznym Policji w sprawie zapewnienia współpracy w zakresie tworzenia Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w KRP Warszawa VI wyznaczono osoby do prac w Zespołach Interdyscyplinarnych („ZI”), powołanych na podstawie uchwały Nr XVII/329/2011 Rady Miasta Stołecznego Warszawy⁷ oraz zarządzeń Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy⁸, na terenie m.st. Warszawy dla Dzielnicy Praga Północ, Dzielnicy Białoleka oraz Dzielnicy Targówek.

(dowód: akta kontroli str. 53-58, 166-179)

Zasady udziału Policjantów w pracach Zespołów Interdyscyplinarnych zostały określone w regulaminach⁹, w których określono cele i zadania, organizację pracy ZI, zadania i organizację pracy Grup Roboczych („GR”) oraz zapisano, iż członkowie ZI i GR wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Udział przedstawicieli Policji w pracach Grup Roboczych dokumentowany był przez sporządzenie notatki i/lub załączenie kopii sprawozdania z posiedzenia grupy.

(dowód: akta kontroli str. 168-179, 183-215, 180-182, 216-240)

Nadzór nad wykonywaniem zadań z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty” sprawowali: Naczelnik Wydziału Prewencji KRP Warszawa VI oraz Zastępca Komendanta KP Warszawa Białoleka i Zastępca Komendanta KP Warszawa Targówek, Koordynatorzy NK. Natomiast nadzór nad pracą dzielnicowych sprawowali Kierownicy Rewirów Dzielnicowych w KRP Warszawa VI oraz KP Warszawa Białoleka i KP Warszawa Targówek, bezpośredni nadzór nad pracą kierowników Rewirów Dzielnicowych sprawowali Zastępcy Naczelnika Wydziału Prewencji.

⁵ Regulamin Komisariatu Policji Warszawa Białoleka z dnia 12.10.2011 r. oraz Regulamin Komisariatu Policji Warszawa Targówek z dnia 06.10.2011 r.

⁶ Decyzja Nr 56/12 A z dnia 15 października 2012 r.

⁷ Uchwała Nr XVII/329/2011 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

⁸ Zarządzenia nr 1663/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 25 października 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy.

Zarządzenie Nr 1658/2011 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 25 października 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Białoleka m.st. Warszawy, zmienione Zarządzeniem Nr 2357/2012 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Białoleka m.st. Warszawy.

Zarządzenie Nr 1666/2011 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 25 października 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy.

⁹ Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy z dnia 22.12.2011 r., Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Białoleka m.st. Warszawy, Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy z dnia 10.01.2012 r.

Nadzór ten sprawowany był poprzez formułowanie w każdej prowadzonej teczce zagadnieniowej dot. „Przemocy w rodzinie” w Karcie kontroli i nadzoru, poleceń wykonywania czynności wynikających z obowiązującego prawa, okresową kontrolę ich realizacji oraz przedstawienie ewentualnych zaleceń z poleceniem wykonania z określoną datą ich realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 78, 339)

W dniach 14 – 18 maja 2012 r. była przeprowadzona przez Wydział Kontroli Komendy Stołecznej Policji kontrola dotycząca realizacji zadań procedury „Niebieskie Karty”. Komendant Stołeczny Policji w wystąpieniu pokontrolnym polecił Komendantowi KRP VI wyeliminowanie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości poprzez:

- 1) Zintensyfikowanie nadzoru służbowego ze strony funkcjonariuszy sprawujących nadzór nad prawidłowym wykonaniem czynności w sprawach dot. procedury „NK”, w tym:
 - zgodnym z obowiązującymi przepisami wypełnianiem formularzy NK „A”, również przez funkcjonariuszy komórek patrolowo-interwencyjnych przeprowadzających interwencje domowe,
 - terminowym przekazywaniem formularza „NK-A” Przewodniczącemu Zespołów Interdyscyplinarnych,
 - dokumentowaniem przekazania formularza „NK-B” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
 - przekazywaniem informacji do Wydziału ds. Nietłuch i Patologii KRP Warszawa VI o nietłuch, będących w rodzinie dotkniętej przemocą,
 - dokumentowaniem udziału przedstawiciela Policji w pracach grup roboczych,
 - gromadzeniem w prowadzonych teczkach dokumentów potwierdzających czynności podjęte przez Policję.
- 2) Omówienie ujawnionych uchybień i nieprawidłowości z funkcjonariuszami prowadzącymi czynności związane z procedurą „NK”.
- 3) Dokonanie aktualizacji regulaminów: KRP Warszawa VI i KP Warszawa Białołęka, a także kart opisów stanowiska pracy Kierowników Rewirów Dzielnicowych i Dzielnicowych (KRP Warszawa VI i KPP Targówek), w zakresie zadań dotyczących procedury „NK”.

Odpowiadając na to wystąpienie w dniu 23 listopada 2012 r., Komendant Rejonowy Policji Warszawa VI poinformował o zobowiązaniu osób odpowiedzialnych za koordynację działań w zakresie realizacji procedury „NK” do wzmożenia nadzoru służbowego oraz wyeliminowania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 310-328, 366-367)

W kontrolowanym okresie do KRP Warszawa VI wpłynęło pięć skarg dotyczących problematyki przemocy w rodzinie (w 2010 r. – trzy skargi, w 2011 r. – dwie skargi). Zdaniem skarżących, skargi te dotyczyły braku wdrożenia procedury NK na zgłoszenia, dotyczące przemocy w rodzinie. Wymienione skargi pochodziły od osób z terenu Komisariatu Policji Warszawa Targówek. We wszystkich przypadkach podjęte zostało postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Zespół Dyscypliny, Skarg i Wniosków Komendy Rejonowej Policji Warszawa VI, które nie potwierdziło zasadności wnoszonych skarg.

(dowód: akta kontroli str. 149-156)

W okresie objętym kontrolą wszyscy funkcjonariusze KRP zajmujący się przemocą w rodzinie poddawani byli szkoleniom w zakresie stosowania procedury NK.

(dowód: akta kontroli str. 241-309)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie organizację wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, w tym postępowanie wobec osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc

Opis stanu faktycznego 2.1. W Komendzie Rejonowej Policji Warszawa VI oraz w Komisariatach Warszawa Białoleka i Warszawa Targówek prowadzone były następujące rejestry¹⁰:

- Krajowy System Informacji Policji (KSIP), w którym ewidencjonowano wszystkie zdarzenia, w tym dotyczące przemocy w rodzinie,
- Elektroniczna Książka Służby Dyżurnego i Rejestr Interwencji (EKSD) – od 1 kwietnia 2010 r. (przed 1 kwietnia 2010 r. Książka Przebiegu Służby i Rejestr Interwencji Policji, w którym ewidencjonowano wszystkie interwencje podejmowane przez policjantów Komendy, w tym interwencje w związku z przemocą w rodzinie,
- Dziennik korespondencji prowadzony przez sekretariat Wydziału Prewencji (gdzie rejestruje się dokumenty przychodzące, w tym NK),
- System Wspomagania Dowodzenia (SWD)
- System Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPOL) który zawierał dane statystyczne, między innymi takie jak liczba interwencji domowych, liczba notatek o przemocy w rodzinie, liczba sprawców przemocy domowej. W oparciu o ten system sporządzana była miesięczna sprawozdawczość.

(dowód: akta kontroli str. 42-52, 162-163)

Na podstawie wybranych losowo do analizy 38 zapisów dokonanych w KSIP, EKSD oraz w książce służby dyżurnego Komendy w latach 2010-2011 i I półroczu 2012 roku oraz zapisów w notatnikach służbowych funkcjonariuszy dokonujących interwencji domowych ustalono, że:

- dyżurny Komendy odnotował wszystkie interwencje policyjne związane z przemocą domową w książce służby dyżurnego, systemie EKSD, oraz KSIP, podając następujące dane: datę i godzinę przyjęcia zgłoszenia, dane adresowe osoby zgłaszającej, powód interwencji (przemoc domowa), miejsce interwencji, kryptonim patrolu skierowanego na miejsce zdarzenia, godzinę wydania polecenia, rozpoczęcia i zakończenia interwencji oraz sposób zakończenia interwencji (rozmowa ostrzegawcza, przewiezienie sprawcy do izby wytrzeźwień, wypełnienie niebieskiej karty),
- funkcjonariusze w notesach służbowych odnotowali przebieg zdarzenia, podając godzinę otrzymania zgłoszenia i przybycia na miejsce interwencji, dane ofiary i sprawcy przemocy, czas i miejsce zdarzenia przemocy wraz opisem wydarzeń zrelacjonowanych przez sprawcę i ofiarę przemocy. Policjanci z każdej interwencji domowej w której wystąpiła przemoc domowa sporządzili NK, które przekazali dyżurnemu Komendy,
- dyżurny Komendy po otrzymaniu NK rejestrował je i przekazywał do Wydziału Prewencji, gdzie przydzielano je poszczególnym Kierownikom Rewirów Dzielnicowych i dzielnicowym do załatwienia,
- dzielnicowi po otrzymaniu NK, założyli dla każdej rodziny teczkę zagadnieniową „przemoc w rodzinie” w których gromadzone były kopie NK oraz notatki służbowe dokumentujące przeprowadzone czynności.

(dowód: akta kontroli str. 331-338)

¹⁰ Na podstawie Zarządzenia nr 1173 Komendanta Głównego Policji dnia 10 listopada 2004 r. ze zm. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji

2.2. Kontrola 25 spraw wszczętych przed 17 października 2011 roku¹¹ wykazała, iż w Komendzie działania wobec rodzin dotkniętych przemocą podejmowane były zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty” określona w § 7 – 9 zarządzenia 162/2008 KGP. I tak:

- a) w badanych sprawach policjanci przeprowadzający interwencję w rodzinie dotkniętej przemocą domową sporządzali Niebieskie Karty i udokumentowali przebieg interwencji w notatnikach służbowych, zapisując wszystkie fakty dotyczące interwencji (m. in. okoliczności zdarzenia, podjęte czynności służbowe, użyte środki, efekt i czas interwencji i jej zakończenia);
- b) w analizowanych sprawach NK zostały przekazane dyżurnemu Komendy, który je zarejestrował w książce dyżurnego oraz systemie EKSD i KSIP. Następnie NK były dekretowane przez Kierownictwo KRP¹² do realizacji przez Wydział Prewencji celem wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” (zgodnie z właściwością miejscową);
- c) dzielnicowi po otrzymaniu Niebieskiej Karty:
 - W 24 z 25 badanych spraw w wymaganym terminie (siedem dni) nawiązywali bezpośredni kontakt z rodziną celem rozpoznania sytuacji w rodzinie, potwierdzenia występowania i określenia charakteru przemocy domowej oraz ustalenia rodzaju i charakteru potrzebnych działań pomocowych. Ze wszystkimi sprawcami przemocy przeprowadzano także rozmowy ostrzegawczo – profilaktyczne i zapoznawano ich z przepisami karnymi dotyczącymi przemocy. Członkowie rodziny byli informowani o instytucjach pomocowych. Dla każdej rodziny założono i prowadzono teczkę zagadnieniową „Przemoc w rodzinie”, które zawierały dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez Policję. O wystąpieniu przemocy w rodzinie informowano OPS, gdy w rodzinie były dzieci - Referat ds. Nieletnich i Patologii, w przypadku choroby alkoholowej przekazywano pismo informujące do Dzielnicowego Zespołu Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m. st. Warszawy w Dzielnicy Praga-Płn. a w razie potrzeby również inne podmioty. Siedmiodniowego terminu nawiązania bezpośredniego kontaktu z rodziną¹³ nie dochowano w jednej z badanych spraw, w której dzielnicowy nawiązał kontakt z rodziną w terminie 15 dni od dnia otrzymania NK, co było spowodowane niemożnością zastania osoby zainteresowanej w domu.
 - W 24 z 25 badanych spraw dzielnicowi nie rzadziej niż raz w miesiącu wizytowali rodziny dotknięte przemocą rodziny celem sprawdzenia stanu bezpieczeństwa domowników i zachowania sprawcy przemocy. W jednym przypadku stwierdzono niewywiązanie się z obowiązku wizytowania rodziny dotkniętej przemocą co najmniej raz w miesiącu celem sprawdzenia bezpieczeństwa domowników i zachowania sprawcy¹⁴ - dotyczyło to braku odwiedzin w miesiącach luty i listopad 2011 roku.
 - Procedurę „Niebieskiej Karty” w 18 z 25 badanych spraw zakończono zgodnie z wymogami § 9 zarządzenia 162/2008 KGP z dnia 18 lutego 2008 roku tj. po zebraniu dokumentacji i rozpoznaniu, że zjawisko przemocy w rodzinie ustało.
 - W 10 sprawach, w których stwierdzono chorobę alkoholową u sprawcy przemocy, wystosowano do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wnioski o skierowanie sprawców na leczenie odwykowe.
- d) w badanych sprawach po zakończeniu procedury NK w jednym przypadku ponownie wznowiono postępowanie NK,
- e) w każdej z analizowanych spraw znajdują się pisma dzielnicowych do Ośrodka Pomocy Społecznej z informacją o dacie przeprowadzonej interwencji domowej

¹¹ Procedura realizowana na podstawie Zarządzenia Nr 162 KGP z 18 lutego 2008 r., w sprawie metod i form wykonywania przez policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

¹² Komendant Rejonowy Policji, jego zastępcy, naczelnicy wydziałów KRP

¹³ Stosownie do postanowień § 7 ust. 2 pkt 1 zarządzenia 162/2008 KGP z dnia 18 lutego 2008 roku

¹⁴ Stosownie do wymagań § 7 ust. 2 pkt 3 zarządzenia 162/2008 KGP z dnia 18 lutego 2008 roku

i wdrożeniu procedury „Niebieskiej Karty” (innych danych o przebiegu interwencji, sprawcy i o osobach poszkodowanych nie przekazywano). W aktach badanych spraw nie było dokumentów potwierdzających współpracę funkcjonariuszy z pracownikami socjalnymi,

- f) w czterech z analizowanych spraw doprowadzono sprawców przemocy do izby wytrzeźwień,
- g) w dokumentacji badanych spraw nie było adnotacji potwierdzających wywiązanie się funkcjonariuszy z obowiązku przekazania ofiarom przemocy w rodzinie „Informacji dla ofiar przemocy w rodzinie”, której wzór określa załącznik nr 2 do zarządzenia nr 162¹⁵.
- h) w toku kontroli nie stwierdzono niezasadnego wszczęcia procedury NK.

W Komendzie brak było danych o działaniach podejmowanych przez sądy i prokuratury wobec sprawcy i ofiary przemocy.

(dowód: akta kontroli str. 159, 339-344)

2.3. Kontrola 25 spraw wszczętych po dniu 17 października 2011 roku, tj. po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. wykazała, że:

- a) Policjanci wypełnili Niebieskie Karty we wszystkich sprawach dotyczących interwencji domowych, w których stwierdzono przemoc domową, jednak w jednym przypadku stwierdzono, że nie wszystkie pola w karcie A zostały wypełnione.
- b) W analizowanych sprawach w zależności do zaistniałych okoliczności policjanci podejmowali adekwatne działania przewidziane w art. 13 rozporządzenia NK, tj.: udzielali pomocy osobom dotkniętym przemocą, informowali je o przysługujących im prawach, w razie potrzeby sprawcę przemocy poddawano badaniu na zawartość alkoholu i w razie potrzeby umieszczano w izbie wytrzeźwień lub w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia.
- c) W 20 z 25 badanych sprawach wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” przekazano do Zespołu Interdyscyplinarnego w terminie do siedmiu dni od daty wszczęcia procedury, tj. w terminie określonym w § 7 ust. 1 rozporządzenia z dnia 13 września 2011 r. W pozostałych pięciu sprawach NK przekazano Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od 11 do 26 dni od daty sporządzenia NK (tj. od 4 do 19 dni po terminie).
- d) Dzielnicy uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych i zgodnie z podjętymi ustaleniami wizytowali rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy. We wszystkich sprawach założyli teczki zagadnieniowe dla każdej rodziny, w których gromadzono dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez policjantów.
- e) W 11 z 25 zbadanych spraw dzielnicowi nie gromadzili wszystkich dokumentów potwierdzających czynności podjęte przez policję, co było niezgodne z wymogami § 5 pkt 1 wytycznych nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 grudnia 2011 roku w sprawie sposobu postępowania policjantów podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty”. W szczególności stwierdzono brak informacji o powołaniu bądź nie Grupy Roboczej oraz informacji (notatki lub kopii protokołu) z ich posiedzeń.
- f) W trzech z ośmiu badanych spraw w KP Targówek nie zrealizowano zaleceń wpisanych w karcie nadzoru przez przełożonych w ramach nadzoru.
- g) W dokumentacji badanych spraw w KRP oraz KP Targówek brak było informacji o przekazaniu NK Części „B” osobie pokrzywdzonej, co było niezgodne z wytycznymi nr 2 KGP § 5 pkt 1.
- h) W posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych powołanych przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawa brali udział koordynatorzy procedury „NK”, dzielnicowi, w przypadkach, gdzie rozpatrywane były sprawy dotyczące małoletnich – funkcjonariusz Referatu ds. Nieletnich i Patologii.

¹⁵ § 4 ust 2 i 3 powołanego zarządzenia nr 162

- i) W czterech z 25 analizowanych spraw zakończono procedurę NK, sporządzając protokół, o którym mowa w §18 ust. 2 rozporządzenia z dnia 13 września 2011 r.

W jednej sprawie Przewodniczący ZI wystąpił z zawiadomieniem do Prokuratury Rejonowej dla Warszawy Pragi o popełnieniu przestępstwa. Procedura NK nie została zakończona.

(dowód: akta kontroli str. 344-347, 68-69)

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości wynikały m.in. z błędnej interpretacji przepisów, jak również konieczności pilnego wykonywania innych czynności służbowych.

W wyjaśnieniu wskazano, że przyczyną braku adnotacji o wręczeniu karty „B” był fakt, że przepis rozporządzenia RM z 13 września 2011 r. nie nałożył na funkcjonariusza obowiązku uzyskania potwierdzenia przekazania druku osobie doznającej przemocy. Zdaniem NIK – zostało to uregulowane w wytycznych Nr 2 Komendanta Głównego Policji § 5 pkt 1¹⁶.

Do dnia zakończenia kontroli dzielnicowi KRP sprawują opiekę w ramach procedury NK nad 50 rodzinami, KP Białółka nad 22, a KP Targówek nad 17.

(dowód: akta kontroli str.160-161,165)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w procedurze „Niebieskie Karty” realizowanej przed dniem 17 października 2011 r. stwierdzono przypadki: nieudokumentowania przekazania poszkodowanym „Informacji dla ofiar przemocy w rodzinie”; nieterminowego nawiązania przez dzielnicowego kontaktu z rodziną; oraz niemonitorowania, przynajmniej raz w miesiącu stanu bezpieczeństwa domowników i zachowania sprawcy przemocy w rodzinie;

- w procedurze „Niebieskie Karty” realizowanej po dniu 17 października 2011 r. stwierdzono przypadki: nieuzupełnienia wszystkich pól zawartych w formularzach „NK-A”; nieterminowego przekazywania formularzy „Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego; nieodnotowywania przekazania pouczenia osobie pokrzywdzonej o przysługujących jej uprawnieniach (nie odnotowano wręczenia „Karty B” osobie pokrzywdzonej); braku załączonych informacji w teczkach zagadnieniowych dotyczących powołania bądź nie Grupy Roboczej, braku informacji (notatki lub kopii protokołu) z posiedzenia ZI i/lub GR, braku realizacji poleceń przełożonych zapisanych w karcie nadzoru.

(dowód: akta kontroli str. 358-361, 363-365)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność jednostki przy realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷, wnosi o:

¹⁶ § 5 pkt 1 wytycznych Nr 2 Komendanta Głównego Policji z 7 grudnia 2011 r. stanowi: Dzielnicowy realizujący procedurę „Niebieskie Karty” prowadzi teczkę zagadnieniową „Przemoc w rodzinie” odrębnie dla każdej rodziny, w przypadku wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” przez Policję lub inny uprawniony podmiot. W tece gromadzi się wszystkie dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez Policję wobec przemocy w rodzinie.

¹⁷ Dz.U. z 2012 r., poz.82

1. Przekazywanie wypełnionego formularza NK do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.
2. Wypełnianie formularzy „Niebieska Karta A” zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Zwiększenie nadzoru służbowego nad prawidłowym wykonywaniem czynności w ramach procedury „Niebieska Karta”.
4. Dokumentowanie przekazania formularza „Niebieska Karta – B” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
5. Gromadzenie w prowadzonych teczkach dokumentów potwierdzających udział w pracach ZI oraz GR, jak również czynności podjęte przez Policję.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 8 stycznia 2013 r.

Kontroler
Jadwiga Raczyńska
Specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

p.o. Wicedyrektor
Elżbieta Matuszewska

.....
podpis

.....
podpis